

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. birželio 20 d.*

„Tarifinis klasifikavimas — Kombinuotoji nomenklatūra — Iš cukraus pagamintas produktas, kurio sudėtyje yra 65 % lizino sulfato ir 35 % dėl gamybos proceso atsiradusių priemaišų — Reglamentas (EB) Nr. 1719/2005 — Reglamentas (EB) Nr. 1265/2001 — Tam tikrų chemijos pramonėje naudojamų produktų gamybos grąžinamoji išmoka — Nepagrįstai pervesta Bendrijos pagalba — Grąžinimas — Teisėtų lūkesčių apsaugos principas“

Byloje C-568/11

dėl *Vestre Landsret* (Danija) 2011 m. lapkričio 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. lapkričio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Agroferm A/S

prieš

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai G. Arestis (pranešėjas), J.-C. Bonichot, A. Arabadžev ir J. L. da Cruz Vilaça,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. lapkričio 22 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Agroferm A/S*, atstovaujamos *advokat* J. Lentz,

— Danijos vyriausybės, atstovaujamos V. Pasternak Jørgensen, padedamos *advokat* J. Pinborg,

— Europos Komisijos, atstovaujamos C. Barslev ir P. Rossi,

susipažinęs su 2013 m. sausio 24 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: danų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382), iš dalies pakeisto 2005 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1719/2005 (OL L 286, p. 1, toliau – KN), I priede išdėstytos Kombinuotosios nomenklatūros 2309, 2922 ir 3824 pozicijų ir nepagrįstai pervestų sumų susigrąžinimą reglamentuojančių Sąjungos teisės principų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Agroferm A/S* (toliau – *Agroferm*) ir *Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri* (Maisto pramonės, žemės ūkio ir žvejybos ministerija, toliau – *Ministeriet*) dėl tvarkos, pagal kurią *Agroferm* turi grąžinti jai nepagrįstai pervestas lizino sulfato gamybos grąžinamąsias išmokas.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 Suderinta prekių aprašymo ir kodavimo sistema (toliau – SS), kurią parengė Muitinių bendradarbiavimo taryba, vėliau tapusi Pasaulio muitinių organizacija, įtvirtinta tarptautinėje konvencijoje dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos, sudarytoje 1983 m. birželio 14 d. Briuselyje ir kartu su 1986 m. birželio 24 d. jos dalinio pakeitimo protokolu Europos ekonominės bendrijos vardu patvirtintoje 1987 m. balandžio 7 d. Tarybos sprendimu 87/369/EEB (OL L 198, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 288).
- 4 Pagal SS 29 skirsnio skirtą SS paaiškinimą sąvoka „priemaišos“ taikoma tik toms medžiagoms, kurių buvimą atskiro cheminio junginio sudėtyje lemia tik gamybos būdas. Tokios medžiagos nelaikomos šiuo paaiškinimu leidžiamomis priemaišomis, jei produkto sudėtyje paliktos tyčia, siekiant padaryti produktą tinkamą naudoti pagal specifinę, o ne bendrąją paskirtį.
- 5 SS 2309 pozicijai skirtame SS paaiškinyje nurodyta, kad ši pozicija apima produktus, iš kurių gaminami „kombinuotieji“ pašarai arba pašaro „papildai“. Šių produktų sudėtis dažniausiai yra kompleksinė ir apima elementus, kartais vadinamus „priedais“, kurių pobūdis ir proporcijos nustatomos atsižvelgiant į konkrečią zootechnikos produkciją. Dėl šių elementų, prie kurių priskiriama aminorūgštis, gyvūnai lengviau virškina pašarus, apskritai tariant, juos lengviau naudoti gyvūnams šerti, taip pat jie padeda užtikrinti jų sveikatos būklę.

Sąjungos teisė

Tarifinis klasifikavimas

- 6 KN grindžiama SS. KN antroje dalis apima prekių klasifikaciją pagal skyrius, skirsnius, pozicijas ir subpozicijas.
- 7 KN 23 skirsnis pavadintas „Maisto pramonės liekanos ir atliekos; paruošti pašarai gyvūnams“. Šio skirsnio 1 pastaboje nurodyta, kad KN 2309 pozicijoje klasifikuojami produktai, kurie „naudojami gyvūnams šerti, nenurodyti kitoje vietoje, pagaminti apdorojant augalines arba gyvūnines medžiagas tokiu mastu, kad jie yra praradę pagrindines pirminės medžiagos savybes, išskyrus augalines atliekas, augalines liekanas ir šalutinius tokio apdorojimo produktus“. KN 2309 pozicija pavadinta „Produktai, naudojami gyvūnų pašarams“.

- 8 KN 29 skirsnis pavadintas „Organiniai chemijos produktai“. Šio skirsnio 1 pastabos a ir b punktuose nurodyta:

„Jei kontekste nenurodyta kitaip, šio skirsnio pozicijose klasifikuojami tik:

- a) atskiri chemijos atžvilgiu apibūdinti organiniai junginiai, gryni arba su priemaišomis;
  - b) dviejų arba daugiau to paties organinio junginio (gryno arba su priemaišomis) izomerų mišiniai, išskyrus sočiųjų arba nesočiųjų alifatinių angliavandenilių izomerų (kitokių, negu stereoizomerai) mišinius (27 skirsnis)“.
- 9 KN 2922 pozicija pavadinta „Aminojunginiai, kurių molekulėse yra deguoninė funkcinė grupė“.
- 10 KN 38 skirsnis pavadintas „Įvairūs chemijos produktai“. KN 3824 pozicija apima šios elementus: „Paruošti liejimo formų arba gurgučių rišikliai; chemijos produktai ir chemijos pramonės arba giminingų pramonės šakų gaminiai (įskaitant sudarytus iš gamtinių produktų mišinių), nenurodyti kitoje vietoje“.

Gamybos grąžinamosios išmokos

– Reglamentas (EB) Nr. 1260/2001

- 11 2001 m. birželio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro grūdų rinkos organizavimo (OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 346) 7 straipsnio 3 dalyje nurodyta:

„Susiklosčius vienai iš [EB] 23 straipsnio 2 dalyje numatytų aplinkybių, gali būti nuspręsta skirti gamybos grąžinamąsias išmokas [už] 1 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose nurodyt[us] produkt[us], 1 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyt[us] sirup[us] bei chemiškai gryn[ą] fruktoz[ę] (levulioz[ę]), kaip tarpin[i] produkt[ą], klasifikuojam[ą] pagal 1702 50 00 KN kodą, naudojam[ą] gaminant tam tikrus chemijos pramonės produktus.“

<...>“

– Reglamentas (EB) Nr. 1265/2001

- 12 2001 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1265/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 nuostatų dėl tam tikrų cukraus produktų, naudojamų chemijos pramonėje, gamybos grąžinamųjų išmokų mokėjimo taikymo taisykles (OL L 178, p. 63; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 33 t., p. 76), 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Šiame reglamente „intelektinės nuosavybės teisių subjektas“:

- a) produktai, nurodyti [r]eglamento <...> 1 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose, ir
- b) cukraus sirupai, nurodyti Reglamento <...> Nr. 1260/2001 1 straipsnio 1 dalies d punkte, kurių KN kodai ex17026095 bei ex17029099 ir kurių grynumas ne mažesnis kaip 85 %,

naudojami I priede išvardytiems cheminės pramonės produktams gaminti.

<...>“

13 Reglamento Nr. 1265/2001 2 straipsnyje nurodyta:

„1. Gamybos grąžinamąją išmoką išmoka valstybė narė, kurios teritorijoje perdirbami pagrindiniai produktai.

2. Grąžinamąją išmoką valstybė narė gali išmokėti tik tokiu atveju, jei muitinės kontrolė arba administracinė kontrolė pateikdama lygiavertes garantijas užtikrina, kad pagrindiniai produktai yra naudojami pagal 3 straipsnyje nurodytoje paraiškoje apibrėžtą paskirtį.“

14 Pagal šio reglamento 10 straipsnį:

„1. Paraiška dėl gamybos grąžinamosios išmokos mokėjimo pateikiama raštu valstybės narės, kurios teritorijoje turi būti perdirbamas pagrindinis produktas, kompetentingai institucijai.

Prašyme turi būti nurodyta:

<...>

c) chemijos produkto, kurio gamybai turi būti naudojamas pagrindinis produktas, tarifo pozicija ir aprašymas;

<...>

3. Vykdamas šio straipsnio 2 dalį:

<...>

b) teisė gauti gamybos grąžinamąją išmoką sąlygojama išankstinio pritarimo, duodamo perdirbėjui valstybės narės, kurios teritorijoje minėtas perdirbėjas perdirba tarpinį produktą į I priede nurodytą chemijos produktą.

Pritarimus, nurodytus antrojoje pastraipoje, atitinkama valstybė narė duoda tik tada, jei pareiškėjas jai suteikia visas galimybes vykdyti būtinas patikras.

<...>“

15 Iš Reglamento Nr. 1265/2001 I priedo matyti, kad gamybos grąžinamosios išmokos skiriamos už prie KN 29 skirsnio (Organiniai chemijos produktai) ar KN 38 skirsnio (Įvairūs chemijos produktai) priskiriamų prekių gamybą.

Bendrosios žemės ūkio politikos finansavimas

16 1999 m. gegužės 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/1999 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 209, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas liet. k., 3 sk., 25 t., p. 414) 8 straipsnyje buvo nurodyta:

„1. Valstybės narės, laikydamosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktų nacionalinių nuostatų, imasi priemonių:

a) įsitikinti, kad iš Fondo lėšų finansuojamos operacijos yra tikrai atliktos ir atliktos teisingai;

b) užkirsti kelią taisyklių pažeidimams ir su jais kovoti;

c) išieškoti sumas, kurios buvo prarastos dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie priemones, kurių buvo imtasi šiems tikslams.

2. Neišieškojus visos sumos, Bendrija prisiima dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo atsiradusias finansines pasekmes, išskyrus tas, kurios priskirtinos valstybių narių administracinėms institucijoms ar kitoms įstaigoms.

Išieškotos sumos sumokamos akredituotoms mokėjimo agentūroms, kurios išskaičiuoja jas iš Fondo finansuojamų išlaidų. Palūkanos už išieškotas ar per vėlai sumokėtas sumas sumokamos Fondui.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 17 *Agroferm* yra Danijos įmonė, Esbjerg (Danija) esančioje gamykloje gaminusi lizino sulfatą iki 2006 m. birželio mėn. Lizino gaminiai gaminami iš cukraus, kuris yra šių gaminių pagrindinis produktas.
- 18 2004 m. gegužės 19 d. *Agroferm* kreipėsi į Danijos muitinę ir pateikė prašymą dėl lizino sulfato gamybos grąžinamosioms išmokoms reikalingo išankstinio pritarimo. Šiame prašyme ji paaiškino, kad ketina gaminti lizino sulfatą, kuris, jos nuomone, priskirtinas prie KN 2922 pozicijos. Minėtai institucijai šį prašymą patenkinus, už cukrų, *Agroferm* panaudotą lizino sulfatui gaminti, ši įmonė reguliariai gaudavo gamybos grąžinamąsias išmokas.
- 19 Privačiai įmonei *Force Technology*, kuriai pavesta Danijos muitinės institucijų vardu tirti gaminių mėginius, kiek tai susiję su jų tarifiniu klasifikavimu, atlikus tyrimus, *Agroferm* gaminių pasiūlyta klasifikuoti pagal KN 23, o ne pagal 29 skirsnį. 2006 m. balandžio 5 d. išvadoje *Force Technology* nurodė, kad nagrinėtas mėginys pagamintas fermentacijos būdu ir kad atitinkamo produkto sudėtyje yra lizino sulfato ir fermentacijos subproduktų. Ši įmonė nurodė, kad tik 66 % grynojo produkto (procentinė lizino sulfato dalis sausoje medžiagoje) negali būti klasifikuojamas pagal KN 29 skirsnį.
- 20 Muitinės kodekso komitetas, į kurį kreipėsi Danijos muitinė, nurodė, kad nustatant priimtina priemaišų dalį ir chemijos produktų klasifikaciją pirmenybė teiktina kiekvieną konkretų atvejį atitinkančiam požiūriui ir kad pagrindinėje byloje nagrinėjamą produktą reikėtų klasifikuoti KN 23, o ne 29 skirsnyje.
- 21 2006 m. rugpjūčio 10 d. sprendimu *Direktoratet for FødevareErhverv* (Maisto pramonės agentūra, toliau – *Direktoratet*) informavo *Agroferm*, kad pasikonsultavus su Komisija ir Muitinės kodekso komitetu nustatyta, jog *Agroferm* gaminami produktai turėjo būti klasifikuojami ne kaip lizino produktai, kaip tai suprantama pagal KN 2922 poziciją, todėl šiai įmonei negalėjo būti mokamos gamybos grąžinamosios išmokos.
- 22 2006 m. lapkričio 22 d. *Direktoratet* nusprendė, kad *Agroferm* turi grąžinti iš viso 86,6 milijonus DKK sumą, kurią, *Direktoratet* nuomone, sudaro per laikotarpį nuo 2004 m. rugpjūčio iki 2006 m. kovo gautos gamybos grąžinamosios išmokos, tačiau dėl kurios dydžio šalys pagrindinėje byloje nesutinka, ir sumokėti palūkanas.
- 23 2006 m. gruodžio 18 d. *Agroferm* kreipėsi į *Ministeriet* su skundu dėl *Direktoratet* sprendimų. 2008 m. liepos 18 d. *Ministeriet* visiškai patvirtino *Direktoratet* priimtus sprendimus ir nusprendė, kad paprašiusi skirti gamybos grąžinamąsias išmokas *Agroferm* veikė nesąžiningai.

24 2009 m. rugsėjo 23 d. ieškiniu *Agroferm* kreipėsi į *Retten i Esbjerg* (Esbjerg apygardos teismas), kuris 2009 m. lapkričio 4 d. nutartimi patenkino bylos šalių bendrą prašymą ir perdavė bylą *Vestre Landsret* (Vakarų regiono teismas) tuo pagrindu, kad pagrindinė byla, vadovaujantis Danijos civilinio proceso taisyklėmis, yra labai svarbi, nes joje kyla su Sąjungos teisės aiškinimu susijusių klausimų ir gali reikėti pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

25 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar produktas, pagamintas iš cukraus, fermentuoto naudojant *Corynebacterium glutamicum* bakterijas, kuri <...> sudaro apytiksliai 65 proc. lizino sulfato ir priemaišos, atsiradusios gamybos procese (nemodifikuotos žaliavos, gamybos procese naudojami reagentai ir šalutiniai produktai), priskirtinas Kombinuotosios nomenklatūros (redakcijos, taikytinos pagal Reglamento Nr. 1719/2005 I priedą) 2309, 2922 arba 3824 pozicijai?

Ar šiuo aspektu svarbu tai, kad priemaišos buvo paliktos tyčia, siekiant užtikrinti produkto tinkamumą naudoti ar pagerinti jo savybes gaminant pašarus, arba tai, kad priemaišos buvo paliktos todėl, jog nėra būtina ar tikslinga jas pašalinti? Kokiomis gairėmis reikia vadovautis siekiant įvertinti šį aspektą kiekvienu konkrečiu atveju?

Ar atsakant į klausimą svarbu tai, kad galima pagaminti kitus lizino turinčius produktus, įskaitant ir „gryną“ (> 98 proc.) liziną bei lizino hidroklorido produktus, kuriuose yra didesnis lizino kiekis nei prieš tai minėto lizino sulfato produkte, ir ar šiuo aspektu svarbu tai, kad lizino sulfato ir kitų priemaišų prieš tai minėtame lizino sulfato produkte kiekis atitinka šių medžiagų kiekį kitų gamintojų lizino sulfato produktuose? Kokiomis gairėmis reikia vadovautis siekiant įvertinti šį aspektą kiekvienu konkrečiu atveju?

2. Jei būtų daroma prielaida, kad, remiantis teisėtumo principu, gamybai nebuvo taikoma grąžinamųjų išmokų sistema, ar Europos Sąjungos teisei prieštarautų tai, jog nacionalinės valdžios institucijos, laikydamosi nacionalinių teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų, šioje byloje nagrinėjamu atveju atsisakytų išieškoti grąžinamąsias išmokas, kurias gamintojas įgijo sąžiningai?

3. Jei būtų daroma prielaida, kad, remiantis teisėtumo principu, gamybai nebuvo taikoma grąžinamųjų išmokų sistema, ar Europos Sąjungos teisei prieštarautų tai, jog nacionalinės valdžios institucijos, laikydamosi nacionalinių teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų, šioje byloje nagrinėjamu atveju vykdytų išipareigojimus (grąžinamųjų išmokų sertifikatai), kuriems buvo nustatyti terminai ir kuriuos gamintojas įgijo sąžiningai?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar produktas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kurio sudėtyje yra lizino sulfato ir dėl gamybos proceso atsiradusių priemaišų, priskirtinas prie KN 2309, 2922, ar prie 3824 pozicijos.

27 Šiuo atžvilgiu primintina, jog iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad, siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir lengvesnę kontrolę, prekių tarifinį klasifikavimą lemiantis kriterijus paprastai turi būti nustatytas atsižvelgiant į šių prekių objektyvius požymius ir objektyvias savybes, išvardytas KN pozicijos aprašyme ir skyriaus ar skirsnio pastabose (žr., be kita ko, 1989 m. gegužės 25 d.

Sprendimo *Weber*, 40/88, Rink. p. 1395, 13 punktą; 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Olicom*, C-142/06, Rink. p. I-6675, 16 punktą ir 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Pacific World ir FDD International*, C-215/10, Rink. p. I-7255, 28 punktą).

- 28 Taip pat reikia priminti, kad SS paaiškinimai yra svarbi priemonė užtikrinant vienodą Bendrojo muitų tarifo taikymą ir, kaip tokia, sudaro jam aiškinti tinkamą medžiagą (šiuo klausimu žr. 1994 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Siemens Nixdorf*, C-11/93, Rink. p. I-1945, 12 punktą; 2006 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Kawasaki Motors Europe*, C-15/05, Rink. p. I-3657, 36 punktą ir minėto Sprendimo *Pacific World ir FDD International* 29 punktą).
- 29 Dėl KN 2922 pozicijos KN 29 skirsnio 1 pastabos a punkte nurodyta, kad šis skirsnis apima tik atskirus tam tikros cheminės sudėties organinius junginius, turinčius arba neturinčius priemaišų.
- 30 Iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas lizino sulfato produktas yra tam tikros cheminės sudėties organinis junginys, sudarytas iš 65 % lizino sulfato ir 35 % dėl gamybos procese naudotos fermentacijos susidariusios ląstelių masės. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, ši ląstelių masė, turinti didelės biologinės vertės maistinių medžiagų, šiame produkte palikta tyčia, siekiant padidinti galimybę naudoti šį produktą kaip gyvūnams skirtų pašarų priedą ir neleisti lizino sulfatui sugerti drėgmę.
- 31 Taigi, kyla klausimas, ar šią ląstelių masę galima laikyti priemaiša, kuri, vadovaujantis KN 29 skirsnio 1 pastabos a punktu, nekeičia produkto priskyrimo prie šio skirsnio pozicijų.
- 32 Nors minėta KN 29 skirsnio 1 pastaba priemaišos leidžiamos, reikia konstatuoti, kad jos būtinai turi būti šalutinio pobūdžio, kad neturėtų poveikio atitinkamo organinio junginio „atskirumui“. Kaip savo išvados 31 punkte nurodė generalinė advokatė, šią toleranciją lemia tai, kad techniškai neįmanoma išgauti 100 % grynumo.
- 33 Be to, iš KN 29 skirsnio 1 pastabos f ir g punktų matyti, kad šio skirsnio pozicijos gali apimti, be kita ko, 1 pastabos a punkte nurodytus produktus, papildytus įvairiais priedais, būtiniais jiems konservuoti, transportuoti, palengvinti identifikavimą arba saugumo tikslais, jeigu šie priedai nepadaro produkto tinkamesnio specifiniam, o ne įprastam naudojimui.
- 34 Jei, vadovaujantis KN 29 skirsnio 1 pastabos f ir g punktais, kitų priedų įtraukimas į pagal šį skirsnį galinčius būti klasifikuojamus produktus turi atitikti tam tikrus konkrečiai išvardytus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su saugumo tikslais ar identifikavimu, ir nepakeisti numatytos atitinkamo produkto bendrosios paskirties, konstatuotina, kad tai *a fortiori* pasakytina ir apie to paties skirsnio 1 pastabos a punkte minimas priemaišas.
- 35 Kai produkte yra dėl gamybos proceso atsiradusių priemaišų, kurios daro jį tinkamą naudoti pagal nuo bendrosios paskirties besiskiriančias specifinę paskirtį, toks produktas negali būti laikomas „atskiru“, kaip tai suprantama pagal KN 29 skirsnio 1 pastabos a punktą, nes tokios priemaišos lemia jo naudojimo paskirtį.
- 36 Toks vertinimas taip pat išplaukia iš SS skirsnio skirto SS paaiškinimo, kuris primintas šio sprendimo 4 punkte.
- 37 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą išplaukia, kad po fermentacijos atsiradusios pagrindinėje byloje nagrinėjamo produkto priemaišos paliktos siekiant padaryti jį tinkamesnį naudoti pagal specifinę, o ne bendrąją paskirtį, t. y. kaip gyvūnams skirtų kombinuotųjų pašarų priedą, turintį tam tikrą didelės biologinės vertės maistinių medžiagų.
- 38 Darytina išvada, kad lizino sulfato produktas, kaip nagrinėjamasis pagrindinėje byloje, negali būti klasifikuojamas KN 2922 pozicijoje.

- 39 Dėl KN 2309 pozicijos pažymėtina, kad ji skirta produktams, kurie „naudojami gyvūnams šerti“. Pagal KN 23 skirsnio 1 pastabą ši pozicija apima produktus, naudojamus gyvūnams šerti, nenurodytus kitoje vietoje, pagamintus apdorojant augalines arba gyvūnines medžiagas tokiu mastu, kad jie yra praradę pagrindines pirminės medžiagos savybes, išskyrus augalines atliekas, augalines liekanas ir šalutinius tokio apdorojimo produktus.
- 40 Be to, iš SS 2309 pozicijai skirtų SS paaiškinimų, kurie priminti šio sprendimo 5 punkte, matyti, kad ši pozicija skirta būtent priedams, kurių pobūdis ir proporcijos nustatomos atsižvelgiant į konkrečią zootechnikos produkciją, prie kurios priskiriamos aminorūgštys.
- 41 Šiuo atžvilgiu svarbu pabrėžti, kad prekės paskirtis gali būti objektyvus klasifikavimo kriterijus, jeigu ji būdinga šiai prekei, o tai reikia vertinti atsižvelgiant į objektyvius prekės požymius ir savybes (žr. 2007 m. vasario 15 d. Sprendimo *RUMA*, C-183/06, Rink. p. I-1559, 36 punktą; minėto Sprendimo *Olicom* 18 punktą ir 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Roeckl Sporthandschuhe*, C-123/09, Rink. p. I-4065, 28 punktą).
- 42 Iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas lizino sulfato produktas, kaip priedas, buvo skirtas tam, kad produktą būtų galima naudoti gaminant gyvūnų pašarus. Jis sudarytas iš kelių elementų, įskaitant aminorūgštį, kuri turi gyvūnams naudingų maistinių savybių.
- 43 Taigi, objektyvios tokio produkto savybės ir būtent dėl gamybos proceso susidariusios ląstelių masės elementai, tyčia palikti produkto sudėtyje, lėmė jo, kaip gyvūnų pašarų gamybai naudojamo priedo, paskirtį. Darytina išvada, kad šis produktas atitinka klasifikavimo priskiriant prie KN 2309 pozicijos sąlygas.
- 44 Dėl KN 3824 pozicijos pakanka pažymėti, kad tai yra papildoma pozicija, taikoma tik tuomet, kai atitinkamo produkto negalima klasifikuoti pagal jokią kitą poziciją. Kadangi taip nėra nagrinėjamu atveju, nereikia nagrinėti klausimo dėl šios pozicijos tinkamumo.
- 45 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad KN aiškintina taip, kad produktą, sudarytą iš lizino sulfato ir dėl gamybos proceso atsiradusių priemaišų, reikia klasifikuoti 2309 pozicijoje kaip produktą, naudojamą gyvūnų pašarams.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

- 46 Pateikdamas antrąjį ir trečiąjį klausimus, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Sąjungos teisė draudžia nacionalinei muitinei vadovaujantis nacionalinėje teisėje įtvirtintais teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principais reikalauti, pirma, grąžinti gamintojui nepriklausančią, bet sąžiningai gautą lizino sulfato gamybos grąžinamosios išmokos sumą ir, antra, nepervesti šiam gamintojui minėtos institucijos pažadėtų atitinkamo produkto gamybos grąžinamųjų išmokų.
- 47 Pirmiausia reikia priminti nusistovėjusią praktiką, pagal kurią nelaikoma, kad Sąjungos teisei prieštarauja tai, kad pagal administracinių aktų atšaukimo ir viešosios administracijos nepagrįstai sumokėtos finansinės paramos išsireikalavimo srities nacionalinę teisę į teisėtumo principą atsižvelgiama tuo pačiu metu kaip ir į teisėtų lūkesčių apsaugos bei teisinio saugumo principus, nes pastarieji yra Sąjungos teisės sistemos dalis. Šie principai turi būti ypač griežtai taikomi finansinių pasekmių galinčiam turėti reglamentavimui (žr. 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening ir kt.*, C-383/06-C-385/06, Rink. p. I-1561, 52 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

- 48 Tačiau reikia pažymėti, kad Reglamentas Nr. 1265/2001, kurio pagrindu *Agroferm* gavo lizino sulfato gamybos grąžinamąsias išmokas, nustato išsamias Reglamento Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo nuostatų taikymo taisykles.
- 49 Todėl Sąjungos nepagrįstai išmokėtų sumų grąžinimo teisinis pagrindas yra Reglamento Nr. 1258/1999 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo nuostatos (pagal analogiją su struktūrinių fondų nepagrįstai išmokėtų dotacijų susigrąžinimu žr. minėto Sprendimo *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening ir kt.* 39 punktą).
- 50 Pastarojo reglamento 8 straipsnio 1 dalies c punkte valstybėms narėms nustatyta pareiga išieškoti sumas, kurios prarastos dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo (šiuo klausimu žr. 1983 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Deutsche Milchkontor ir kt.*, 205/82-215/82, Rink. p. 2633, 22 punktą).
- 51 Tokiomis aplinkybėmis teisėtų lūkesčių apsaugos principas turi būti įgyvendinamas pagal Sąjungos taisykles (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening ir kt.* 53 punktą).
- 52 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad teisėtų lūkesčių apsaugos principu negali būti remiamasi prieš tikslią Sąjungos teisės nuostatą, o už Sąjungos teisės taikymą atsakingos nacionalinės institucijos elgesys, prieštaraujantis šiai teisei, ūkio subjektams negali sukurti teisėtų lūkesčių gauti naudos iš Sąjungos teisei prieštaraujančios tvarkos (žr. 1993 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Lageder ir kt.*, C-31/91-C-44/91, Rink. p. I-1761, 35 punktą; 2006 m. kovo 16 d. Sprendimo *Emsland-Stärke*, C-94/05, Rink. p. I-2619, 31 punktą ir 2011 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Sony Supply Chain Solutions (Europe)*, C-153/10, Rink. p. I-2775, 47 punktą).
- 53 Reglamento Nr. 1265/2001 1 straipsnio 1 dalyje prie „pagrindinių produktų“, už kuriuos mokama gamybos grąžinamoji išmoka, nurodytas ir cukrus, naudojamas šio reglamento I priede išvardytų chemijos pramonės produktų gamybai. Šiame priede aiškiai nurodyti prie KN 29 ir 38 skirsnių priskiriami produktai. Be to, iš šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies c punkto išplaukia, kad gamybos grąžinamosios išmokos paraiškoje reikia nurodyti chemijos produkto, kurio gamybai turi būti naudojamas pagrindinis produktas, tarifinę poziciją ir aprašymą.
- 54 Šiuo atžvilgiu, kaip savo išvados 63 punkte nurodė generalinė advokatė, ūkio subjektas gali remtis teisėtais lūkesčiais, kad jam bus skirta gamybos grąžinamoji išmoka, tik jeigu jo gaminamas produktas priskirtinas prie grąžinamosios išmokos sertifikate nurodyto KN skirsnio.
- 55 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš atsakymo į pirmąjį prejudicinį klausimą, pagrindinėje byloje klasifikuojant nagrinėjamą produktą, jis iš tiesų turėjo būti priskirtas prie KN 2309 pozicijos, o ne prie 2922 pozicijos, kaip tai klaidingai deklaravo ūkio subjektas gamybos grąžinamųjų išmokų gavėjas.
- 56 Todėl šio produkto gamybos grąžinamosios išmokos prieštaravo Sąjungos teisei. Taigi, reikia konstatuoti, kad Danijos muitinė negalėjo atitinkamam ūkio subjektui sukurti teisėtų lūkesčių, kad jis bus vertinamas Sąjungos teisei prieštaraujančiu būdu, nesvarbu, ar šis buvo sąžiningas. Tas pat pasakytina ir apie atvejį, kai, viena vertus, šios išmokos skirtos remiantis šių institucijų išduotu išankstiniu pritarimu ir, kita vertus, kai iki klaidos, ūkio subjekto padarytos deklaracijoje, paaiškėjimo institucijos išdavė tokius pritarimus, skirtus naujoms grąžinamosioms išmokoms.
- 57 Iš pirma išdėstytų aplinkybių darytina išvada, kad į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad teisėtų lūkesčių apsaugos principas aiškintinas taip, jog esant situacijai, kaip antai nagrinėjamai pagrindinėje byloje, nacionalinei muitinei nedraudžiama, pirma, reikalauti grąžinti nepriklausančią lizino sulfato gamybos grąžinamosios išmokos sumą, kurią gamintojas jau gavo, ir, antra, atsisakyti sumokėti šio produkto gamybos grąžinamąsias išmokas, kurias atitinkamos institucijos įsipareigojo sumokėti šiam gamintojui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

⁵⁸ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo, iš dalies pakeisto 2005 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1719/2005, I priede išdėstyta Kombinuotąją nomenklatūrą reikia aiškinti taip, kad produktą, sudarytą iš lizino sulfato ir dėl gamybos proceso atsiradusių priemaišų, reikia klasifikuoti 2309 pozicijoje kaip produktą, naudojamą gyvūnų pašarams.**
- 2. Teisėtų lūkesčių apsaugos principą reikia aiškinti taip, kad esant situacijai, kaip antai nagrinėjamai pagrindinėje byloje, nacionalinei muitinei nedraudžiama, pirma, reikalauti grąžinti nepriklausančią lizino sulfato gamybos grąžinamosios išmokos sumą, kurią gamintojas jau gavo, ir, antra, atsisakyti mokėti šio produkto gamybos grąžinamąsias išmokas, kurias atitinkamos institucijos įsipareigojo sumokėti šiam gamintojui.**

Parašai.